

[Damsgaard.]

dets behov. Den aktuelle debat præges naturligt nok af spørgsmål om overbelastning og eventuel adgangsbegrænsning ved universiteterne, og der vil i de kommende år være stort behov for udbygning af kapaciteten også i disse led af uddannelsen. De lægger da også beslag på en meget stor del af de mere end 500 mill. kr., der i finanslovsforslaget er afsat som udgifter til tilskud, udlån alene og også til anlæg.

Selv om anlægsposterne naturligvis kun giver et ufuldkomment billede af, hvad der i de nærmeste år sættes ind på udbygning af uddannelseskapa- citeten, er der grund til at rejse et par spørgsmål om den indbyrdes prioritering af uddannelsesinvesteringerne. Hvis det er sådan, at mange af dem, der søger de lange og meget bekostelige uddannelser ved universiteterne, gør det, fordi de ikke har kunnet få opfyldt deres egentlige ønske om at komme ind og få de kortere og de mindre bekostelige uddannelser, f. eks. de pædagogiske, må det veje til, når vi skal søge de rette veje ud af de akutte vanskeligheder. Hvis det desuden er sådan, at det især er underkapacitet for de kortere uddannelser, der er problemet i, skal vi kalde det Østdanmark, medens underkapaciteten for de langvarige uddannelser særlig gælder ovre i det vestlige af Danmark, så må det da tælle med, når en fornuftig udbygning skal formes. Når man ser den debat, som spørgsmålet om eventuel adgangsbe- grænsning til de længstvarende og dyreste uddannelser har rejst, kan man undre sig over, at man i så mange år har affundet sig med stærke adgangsbe- grænsninger for de kortere uddannelser; mange har affundet sig med det næsten som en selvfølge. Der er sikkert i disse år truffet beslutninger, som binder, og som må føres igennem, selv om de måske ikke er ideelle ud fra de betragtninger, jeg her nævner, men det undskylder ikke fortsatte fejltagelser. Vi står her over for risikoen for vældige fejlinvesteringer, hvis man ikke sikrer sig det bedst mulige grundlag for prioritering, og jeg vil finde det naturligt, om vi snarest kunne få en vurdering bl. a. af de spørgsmål, jeg her så kort har nævnt, få en vurdering fra planlægningsrådet for de højere uddannelser.

Jeg kunne måske også her indskyde, at den udvikling, som er i gang inden for

ungdomsuddannelserne — jeg tænker her bl. a. på arbejdet i de såkaldte Mikkelsen- og Højbyudvalg — meget snart burde føre til et planlægningsråd, der kunne se på uddannelsen af disse aldersgrupper som helhed.

Der er vel også en tendens til at diskutere uddannelse, som om det alene drejede sig om den højere og akademiske uddannelse. Vi må ikke glemme den faglige og erhvervs- mæssige uddannelse. Den videre udbygning af uddannelsen må sigte på at rette de nuværende skævheder op ved at sikre bedre vilkår for de unge, der søger en faglig og erhvervs- mæssig uddannelse, og vi må have med den udbygning af omskoling og efter- uddannelse, der er ubetinget nødvendig i et samfund under forvandling.

Hidtil har de unge inden for den højere uddannelse formået at påkalde den største opmærksomhed og blandt disse vel især et mindretal af særlig højtalende. Mange vil nok mene, at det kan vi tage os temmelig let, for de vil råbe lige højt, uanset hvad vi gør. Det er imidlertid et problem, der rækker noget videre. Der er meget i vort samfund, som trænger til at blive gjort bedre. Vi klarer ikke at forbedre alting på én gang, derfor må vi så at sige nummerere vore ønsker, prioritere dem. Jeg er ikke sikker på, at vi når det bedste resultat ved at nummerere alene efter, hvilken lille gruppe der har held til bedst at påkalde offentlighedens opmærksomhed.

Men hertil kommer en anden ting: vi vender os bestemt mod vold og ballade, og vi afviser det som politisk pressionsmiddel, men kan vi helt afvise, at vejen til offentlighedens opmærksomhed faktisk går gennem balladen? Jeg tror, at pressen og ikke mindst radio og fjernsyn her pådrager sig et meget stort ansvar. Hvis den erfaring skulle fæstne sig blandt ungdommen, at vejen til resultater går gennem ballade, er vi inde i en meget farlig udvikling, og vi ville ikke kunne frikende radio og fjernsyn for et tungt ansvar. Demonstrationer er et af demokratiets udtryksmidler og skal respekteres også af forstyrrende ballademagere, men tendensen til, at nyhedsformidlingen hæfter sig mere ved det abnorme og demonstrationernes form end ved deres indhold og meninger, er med til at øge afstanden og fortegne den øvrige befolknings billede af